

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Termel az üllési gázüzem

Üllésen gázüzem épül, amelynek munkálatait élénk figyelemmel kíséri a nagyközösség lakossága. Az építészeti munkák jelenlegi állásáról kérdeztük dr. Juratovics Aladárt, az NKfV Szegedi Üzemének igazgatóját, aki a következőket mondotta:

— Üllésen az elmúlt években a kutatók nagy mélységben — hazai viszonylatban közepes nagyságúnak számító — földgázkészletet találtak. A földgáz kinyerése érdekében a kutatófúrásokon kívül 12 termelő kutat kellett lefúrni, és kiépíteni a felszíni technológiai berendezéseket. A készletek ismeretében az OLAJTERV évi 1 milliárd köbméter (napi 3 millió köbméter) kapacitására tervezték meg a termelő, leválasztó rendszert. A megvalósítás két ütemben történt. A 285 millió forintos beruházással megépült első

üzemet a napokban üzembe helyezték. A programban a kutak bekötése, a kútkörzetek kiépítése, az előkészítő üzem bővítése és az Üllés-Szeged közötti 12 csos gerincvezeték megépítése szerepelt. A második ütemet, a teljes technológiai rendszert várhatóan még az idén befejezik, s közben az algyői feldolgozó létesítményeket is bővítik. Ehhez további 200 millió forint szükséges. Az első ütem kapacitása jelenleg napi 2 millió köbméter gáz termelésére alkalmas, a végleges berendezésekkel lehet majd a tervezett 3 millió köbméter napi gázmenyiséget biztosítani.

A kiépített technológia jellemzője, hogy a helyszínen csak az előszeparálást és mérést végzik el. A távvezetékén jut el a nyers gáz az algyői gázüzembe, ahol feldolgozzák. Ez a megoldás lehetővé tette a beruházási költségek és ezen belül az

importkiadások jelentős mérséklését. A programban pedig majd biztosítja a szegedi gázfeldolgozó üzemek kapacitásának jobb kihasználását is.

A beruházásban részt vett főbb kivitelezők mellett (ÚTVASÚT, Budapesti Kőolajipari Gépgyár) az NKfV szegedi üzemének építői, szakemberei voltak. Munkájukat nagymértékben segítették az üllési II. Rákóczi Ferenc szocialista brigád tagjai, jó szakmai felkészültségükkel, és a kivitelezési munkafeltételek megteremtésével.

Ezzel az új üllési gázüzemmel már a télre készülő a szegedi medence, és zökenőmentesen szeretné segíteni az ország energiaellátását. Előnyt jelent az is, hogy a nyáron az üllési gázzal pihentetik, megkímélik az algyői gáztorló rétegeket.

Szabó Erzsébet

Tehenészek

Pirkadattól napnyugtáig

A tehentartók nem panaszkodhatnak az idejé májusra. Szemlélatomást „megemelkedtek” a kaszálók, kevés legeltetéssel jóllakhatnak az útszélekre, semlyékekre pályavázott jóságok. A csapadékos időjárás kedvez a zöld takarmányt termesztő gazdagságoknak. (A lucernarendek nehezebben száradnak ugyan a mindennapos zuhancsok miatt, de a hosszú aszály után ez szíve legmélyén senki se sajnálja igazán, hiszen mégis csak több a haszna, mint a kára a májusi, aranyat érő esőnek.)

A csengelei Aranyhomok Termelőszövetkezetben több mint 300 tehenet fejnek naponta, nem csoda hát, hogy várták már a megváltó májusi csapadékot. Igaz, a sok eső külön bajt hozott. Nem győzik szalmával a karámokat. A tavaszon hétszáz lengyel marhát eresztettek a gyorsan összekalapált sopákba, hogy meghizlalva továbbadják az olasz kereskedőknek, s ez váratlanul megduplázta a borjúhizlálók munkáját.

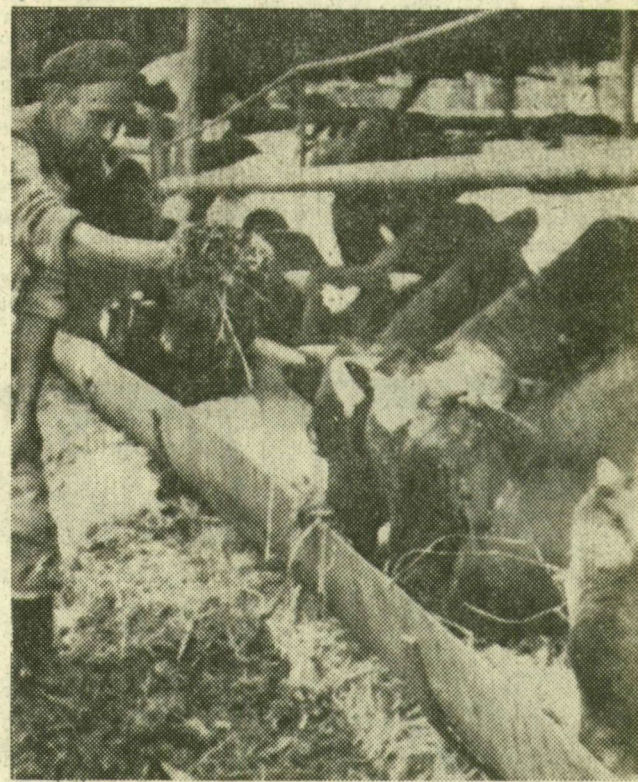
Hell Rudolf kesergett, amikor gépeivel a trágyázáshoz készülődött:

— Összevágják azonnal az almot — mutatott az egymásra ugráló, hancurozó bikákra — nem győzők szalmával.

Szerencsére „cérnával” még győzik, mert szépen gömbölyödnek a fekete-tarka állatok a térsz hízal-dájában. Azt már Kiss Mihálytól és Fehér Jánostól tudtuk meg, hogy az öt karámban három híján hétszáz jóságot etetnek, s minden ráhízlat kiló súlyért forint ötvenet kapnak. Négyük közül aznap éppen Balázs Ferenc volt a pihenő.

A jóságogondozók napja etetéssel kezdődik, almózással ér véget, és pirkadattól-naplementéig tart. Tonnaszám hordják a takarmányt és a trágyát. Azt is megleshetjük, miként terelik át a karám egyik „fakkjából” a másikba a bikacsordát. Traktorral elhúzták a kapu gyanánt is szolgáló etetővályút a karám oldalától, majd gumis kocsival, géppel folyosót alakítottak. Ahová nem jutott, oda kötelek tartottak, s a bikák mind átviháncoltak a friss almával beszórt óriás rekeszbe. Látván a félelmetes szemeket forgató, hajdudához hasonlított hangokat eresztő jóságokat, adózik a kérdés, hogy a gondozók félnek-e? Válaszuk: nincs mitől, mert mindig kéznél valami ütleg, s a rakoncátlankodni vágyó bikának az orrára koppintanak, amitől a többi is megszeppen. Ettől függetlenül megesett a múltkoriban, hogy az egyik állat elszaladt, és farkasszemet nézett a libagondozó Kunszabó Tamásnéval, ki-ben akkor egy pillanatra „megállt az ütő”, de szerencsére ott termettek az erős férfiak, és megfékeztek a karámi illemről megfélemedezett jóságot.

A tervek szerint csak addig maradnak az állatok Csengelén, míg el nem érik a kívánt súlyt. A napokban mértek közülük néhányat, s a súlyból úgy ítélték, a nagyja már üti a négy mázsa, s ha így gyarapodnak, mint azt februártól tették,

Etetnek Csengelén

nemsokára jöhet értük az olasz gazda. A csengeleiek példájára Kisteleken és Balástyán is vállalták bérhizlalást. A Magyar-Szovjet Barátság és az „Atkötmány Tsz-ben” próbálkoznak a „mezőgazdaság nehéziparával”, a szarvasmarhatartással.

Köztudott, hogy a tehentartás nemcsak elhatározás kérdése. Sajnos, tudják ezt a gazdaságokban is. Több példa bizonyította, ahol nem hozzáfértek vállalkoztak, ott kárba vészett a befektetés, hiábavaló volt az állami igyekezet, a tehenek keveset tejtettek, a borjak nem szaporodtak. Az okokat föltárták, és summázta: a föltételeket kell megteremteni. Helyet, takarmányt adni a jóságoknak, és melléjük olyan lelkiismeretes pásztorokat, akik szeretik az állatokat. Ennek híján bizony apasztanak a tehenészetek.

Abrahám Ferencné két lányával, vejevel gazdálkodik a sándorfalvi határban. Bikákat hizlalnak ők is. A Magyar-Lengyel Barátság Tsz-szel kötöttek szerződést. Úgy egyezkedtek, hogy mindent, ami az állattartáshoz szükséges, maguk szereznek be.

— Kijönnek jól az állattartással?

— Eleibe számoltuk, a haszna éppen a semminél több.

— Akkor miért csinálják?

— Hát, hogy összerakjuk a pénzünket. Ha egyben van, jobban lehet vele kezdeni valamit.

— És végül sikerült?

— Építettünk a faluban. A beszélgetéskor még az is kiderült, hogy a vő — falusi gyerek letére — anynyira megkedvelte a tanyát, meg az állatokat, hogy nem akar mozdulni az út menti birtokról. A falusi hához is ragasztottak istállót, és ha letelik a katonaidő — mondotta Horváth Józsefné, a fiatalasszony —, őt építenek. A kis Attila is nagyon szereti az állatokat, és remélhetően a még a lehető legjobb helyen — levő

kistestvér se fog majd idegenkedni tőlük.

Abrahámék pár éve tértek át a bikahizlaltásra, előtte ők is tehenes gazdák voltak, hordták a tejet a csarnokba. Ameddig a „darát” hozza Gond János helyre pakolja a takarmányt, az is kitudódik: miért? A várandós asszonyka mondja:

— Sok vele a kínlás, nagyon nehéz takarmányt szerezni. Régen apukáék 20 kocsi szénát is be tudtak hordani a töltésről. Most már csak herét adnak, azt is nagyon drágán. Jó fejűs tehennel még csak megérné valahogy, de olyat találni a mai világban nagy szerencse, sok idő eltelik mire kikerül az állományból egy, naponta 25 litert adó tehén... Azonkívül kocsi nélkül moccani se tudnánk. Mindnyájan vezetünk, sokszor utánfutóval hordjuk a takarmányt. A mai benzínárak mellett nem olcsó mulatság. Jobb a bikahizlaltás, mert hamarabb fordul a pénz.

— A térsz segít?

— Úgy szól az egyezés, hogy mindent magunknak kell megoldani. Igaz, általában bonyolódik minden, és fizetnek a hizlaltásért.

— Az idejé tejtermelési verseny díjainak kiosztásakor mondotta a köszöntő: „Megyénkben a szarvasmarha-tenyésztés az állattenyésztés jelentős ágazata. Az állattenyésztésből származó bruttó termelési érték 20 százalékát adja. A 100 ezer körüli szarvasmarha-állományból 36 ezer 700 darab a tehén, ennek 11 százaléka húshasznosítású. Az összes szarvasmarha-létszám 26 százalékát, a tehenállománynak 32 százalékát a kisüzemben tartják... Az állami gazdaságainkban 5 ezer 899 liter, a termelőszövetkezetekben 4 ezer 591 liter, a kistermelőknél 3 ezer 242 liter tejet fejtek átlagosan. A nagyüzemi gazdaságok fajlagos termelése 10—15 százalékkal haladta meg az országos átlagot.” Van mit féltünk!

Majoros Tibor

BNV-nagydíjas új termék

Festékek ezer tonnában

A Budalakk hét gyáregysége közül a szegedi termelő a legnagyobb mennyiségű terméket. Az idejé feladata 19 ezer tonna festék előállítás. A slágercikk a diszperzit. Az idén ezer tonnával többet gyártanak belőle, mint tavaly. Így 9 ezer tonnát tudnak szállítani a megrendelőiknek. A szegedi üzem az ország egyetlen olajfestékgyártója. Ebből a termékfeleségből a terv 6 ezer tonna. Készül még több fajta parkettlakk, oldószer, hígító és száradásszabályozó.

A gyáregység kapacitása csak a felé áramló megrendelések 70 százalékának kielégítésére elegendő, annak ellenére, hogy szinte rendszeresen, évi ezer tonnával növeli termelését. Elsősorban hazai piacra küldik termékeiket, ezen belül a készárúknak mintegy 75—80 százalékát a belkereskedelmnek szállítják.

A túlkereslet ellenére gondolnak a termékfejlesztésre. Újdonság az epoxigyanta alapanyagú, oldószermentes vastagbevonat. Az oldószer elsősorban nem takarékosági okokból hiányzik a festékekből, hanem azért, mert így kisebb a tűzveszély, és kevésbé károsodik az elpárolgó oldószerrel a környezet.

A Budalakk által kifejlesztett, az idejé BNV-n nagydíjat nyert Epoflex termékcsalád Szegeden vált késztermékké, és itt is gyártják. Mire alkalmas a kitüntetett cikk? Betonból, szénacébból, vagy alumíniumból készült folyékony, vagy szilárd élelmiszereket tároló tartályok, ivóvíztárolók belső felületének bevonására.

Jelenleg pvc-felületeket egymáshoz rögzítő és építőiparban használható vizes diszperziós ragasztók kifejlesztésén dolgoznak. Ezekből a cikkek közül néhány már a második félévben kísérleti jelleggel a boltokba kerül. Tömeggyártásuk jövőre kezdődik.

A KL-13 polikondenzátum inhibitor most van az

Energia Felügyeletnél vizsgálton. A funkciója kiterjesztését javasolják a gyártók. Eddig főként az olajbányászokban, a fűtőfejek korróziója elleni védelemre használták, de minden biztonságos alkalmas kazánok, hévízes és melegvízes berendezések elhasználódásának lassítására is.

Mint Sántha László gyárvezető elmondotta, az energiamegtakarításban rejelő fontos lehetőségek nagy részét már az elmúlt években kihasználták. Most a gőzhálózat rekonstrukcióját végzik.

Százhetvenen dolgoznak a gyáregységben. Munkaerőhiány nincs. Az eláramlás okozta hátrányok a technológia fejlesztésével és a jobb munkaszervezéssel kivédhetőek. Egyre nő a bérézésben az időbér plusz prémium, illetve a darabberes forma részaránya.

A berendezések felépítése segíti a gyors termékváltást. Erre gyakran szükség van, hiszen az anyagellátás ütemtelensége a Budalakknál is napi gond.

Tavaly mintegy tízmillió forint értékű importanyagot sikerült hazai helyettesíteni. A tőkés importból származó lenolajat itthoni napraforgóolajjal pótolták. A ragasztók töltőanyagát is országhatárokon belül bányászott ásványtermékekből készítik már.

A kísérleti Latex-üzem tervezését a Vegyterv szak-

emberei már megkezdtek. A rajzok elkészítésének határideje: július vége. Jövőre szeretnék megkezdni a kivitelezést is. Az új egység különböző típusú vizes diszperziós kötőanyagok gyártására lesz alkalmas.

A gyáregység új kompresszorházát már építik. Augusztusban valószínűleg elkészül.

Hamarosan nagy teljesítményű műanyagvödörtöltőgépet vásárolnak. Ennek munkába állításával ismét évi ezer tonnával növelhető lesz a gyáregység termelése. A domaszéki Szőlőfűrt szövetkezet melléküzemági tevékenységét az NDK-ból vásárolt fröccsöntő géppel bővítette. Itt gyártanak majd 1985-től a diszperzitüzem részére négy- és nyolcliteres műanyag vödöröket. Mivel csak a szomszédokból kell szállítani a csomagolóeszközöket, jelentősen csökkenthető a szállítási költségek.

A Volán vállalati gazdasági munkaközössége segít a belső anyagmozgatásban a Budalakknak. Az egység rakományokra fászlizógéppel rögzítik a műanyag bevonatot. Ez a vagyon- és minőségvédelem korszerű formája.

A fejlesztések és szervezések ellenére csak lassan csökken a megrendelések és a kapacitás közti harmincszázalékos különbség. Ezért előfordulhat, hogy egyes keresett festékfeleségek hosszabb-rövidebb ideig a boltok polcairól is hiányoznak.

B. I.

Szénkutató

A tavalyi 47 ezer méterrel szemben ebben az évben 60 ezer méter kutatófúrást van megrendelése az Országos Földtani Kutató Fúró Vállalatnak. E nagyszabású munka célja új lelőhelyek feltárása, továbbá az, hogy pontos információkat szerezzenek a már ismert széntelepekről.

A kutatókapacitás jelentős részét a Veszprémi Szénbányák Vállalat köthette le. Az ajkai medence meglevő bányáiban ugyanis kifogyóban van a szén. Ennek pótlását gyorsítják meg az újabb kutatófúrással.